

Huvudman

Strängnäs kommun
barn-ochutbildningsnamnden@strangnas.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Karinslundsskolan i Strängnäs kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Strängnäs kommun att senast **måndag den 15 januari 2024** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande att undervisningen följer och omfattar aktuellt ämnes syfte och centrala innehåll samt mottagande och undervisning av nyanlända elever (p. 2-3 nedan). De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Strängnäs kommun att senast **måndag den 19 augusti 2024** ha vidtagit nedan angiven åtgärd avseende brist rörande undervisning av behöriga och legitimerade lärare (p. 1 nedan). Den vidtagna åtgärden ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Strängnäs kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Strängnäs kommun ska vidta följande åtgärder

Undervisning av behöriga och legitimerade lärare

1. Se till att undervisningen i så stor utsträckning som möjligt bedrivs av lärare som är legitimerade och behöriga för den undervisning de bedriver. (2 kap. 13, 17-18 §§ skollagen).

Undervisningen följer och omfattar aktuellt ämnes syfte och centrala innehåll

2. Se till att lärare ges förutsättningar att kunna tillförsäkra att all undervisning följer och omfattar aktuellt ämnes syfte och centrala innehåll enligt kursplanerna för ämnena bild, fysik, kemi och teknik. Lärare ska ha tillgång till och möjlighet att använda ändamålsenlig utrustning. I det praktiska arbetet ska eleverna ges möjligheter att utveckla färdigheter i att hantera material, utrustning och digitala verktyg. (10 kap. 8 § skollagen, 2 kap. 35 § skollagen, 9 kap. 1 § skolförordningen (2011:185), Lgr22 (Läroplan för grundskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet), 5. Kursplaner)

Mottagande och undervisning av nyanlända elever

3. Se till att alla nyanlända elevers kunskaper kartläggs och bedöms i enlighet med de tidsfrister som gäller. (3 kap. 12 c-d §§ skollagen, Skolverkets föreskrifter om underlag för bedömning av nyanlända elevers kunskaper [SKOLFS 2016:10 1-3 §§])

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Strängnäs kommun en anmärkning avseende brister rörande samråd med specialpedagogisk kompetens inom garantin för tidiga stödinsatser, åtgärdande arbete för att skapa trygghet samt förhindra kränkande behandling, avsaknad av skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning samt rörande betygskatalog. Strängnäs kommun ska senast **måndag den 15 januari 2024** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser att endast den som har legitimation anställs utan tidsbegränsning som lärare, studiehandledning på modersmålet, frånvaro, garantin för tidiga stödinsatser, skolans arbete för att skapa studiero samt ordningsregler.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2023:5512) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2023 inlett en tillsyn av Karinslundsskolan i Strängnäs kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Karinslundsskolan följer gällande bestämmelser om undervisning och stöd, skolans arbete med att skapa trygghet och studiero samt bedömning och betygssättning.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 5 september 2023 och 7 september 2023. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling, statistik rörande frånvaro samt prioriterade timplaner för nyanlända elever. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Eleverna ges undervisning av legitimerade och behöriga lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av dokumentstudier framgår att 14 av 20 lärare på skolan undervisar i ämnen som de inte är behöriga i. Av intervjuer med lärarna framgår att tjänstefördelningen har gjorts på olika sätt under olika läsår. Det framkommer vidare att tjänstefördelningen föregående läsår gjordes utifrån lärarnas behörighet, men att fördelningen innevarande läsår har gjorts utifrån ett så kallat klasslärarsystem där en lärare undervisar eleverna i en årskurs eller klass i nästan alla ämnen. Rektorn uppger i intervju att hen gör sin tjänstefördelning utifrån behörighet först och främst, men att det inte har lyckats fullt ut det här läsåret. Av intervjun med rektorn framgår även att huvudmannen och rektorn återkommande annonserar efter legitimerade och behöriga lärare.

Av dokumentstudier framgår vidare att det är möjligt att med befintliga lärare på skolan ändra tjänstefördelningen så att de i större utsträckning undervisar i ämnen som de är behöriga i. Genom att ändra i tjänstefördelningen skulle exempelvis lärare som undervisar i ämnet bild i årskurs 1 även kunna undervisa i ämnet bild i årskurs 2 och lärare som undervisar naturorienterande ämnen (NO) i årskurs 2 skulle kunna undervisa naturorienterande ämnen (NO) i årskurs 1. Tillsynen visar vidare att undervisning i exempelvis ämnena engelska, matematik, naturorienterande ämnen (NO) och teknik i årskurs 4 skulle kunna bedrivas av behörig lärare på skolan. Dessutom skulle det vara möjligt att med befintliga lärare på skolan ge eleverna i årskurs 5 behörig lärare i samhällsorienterande ämnen (SO) och eleverna i årskurs 6 behörig lärare i ämnet svenska.

Rättslig reglering

Enligt skollagen får endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning bedriva undervisningen. (2 kap. 13 § skollagen)

Om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 13 § eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna eller barnen, får en annan lärare eller förskollärare, bedriva undervisningen. En sådan lärare eller förskollärare ska

1. vara lämplig att bedriva undervisningen, och
2. i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande. (2 kap. 18 § skollagen)

Av förarbetena till skollagen framgår vidare att läraren är den enskilt viktigaste faktorn för elevernas resultat. Studier visar att lärares ämneskompetens och didaktiska kompetens är avgörande för att eleverna ska nå goda resultat. Det är därför problematiskt att en stor del av undervisningen i det svenska skolväsendet bedrivs av personer som saknar utbildning för den undervisning de bedriver, helt eller delvis. Utöver de generella lärarkompetenserna ska lärare också ha en specifik kompetens för olika skolformer, verksamheter, årskurser och ämnen. Det är nödvändigt eftersom barn, ungdomar och vuxna i olika åldrar och på olika utbildningsnivåer kräver olika slag av undervisning. För att utbildningen och undervisningen ska hålla hög kvalitet ska huvudmännen använda lärares kompetens på rätt sätt i undervisningen. Rektorn som leder och samordnar det pedagogiska arbetet inom sitt verksamhetsområde, har ansvar för att planera verksamheten på ett sådant sätt att lärare och förskollärare används för sådan undervisning som läraren eller förskolläraren har utbildning för. (prop. 2019/10:165 s. 261 f.)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolan brister i att erbjuda eleverna en undervisning som bedrivs av legitimerade och behöriga lärare. Tillsynen visar att organiseringen av utbildningen inte utgår från styrdokumentens krav på att undervisningen ska bedrivas av legitimerade och behöriga lärare.

Skolinspektionens utredning visar vidare att eleverna skulle få undervisning av legitimerade och behöriga lärare i fler ämnen om undervisningen istället organiserades utifrån lärarnas behörigheter.

Undervisningen följer och omfattar aktuellt ämnes syfte och centrala innehåll

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av lärarintervjuer framgår att lärare i ämnena bild och naturorienterande ämnen (NO) innefattande kemi, fysik och teknik har svårigheter att genomföra alla undervisningsmoment utifrån det centrala innehållet i kursplanerna. Läraren som undervisar i ämnet bild uppger att det har varit svårt att genomföra alla moment i det centrala innehållet förra läsåret då digitala verktyg saknas eller inte är uppdaterade. Läraren uppger att de delar i det centrala innehållet som inte har kunnat genomföras är "bildframställning" att det avser "fotografi, film och annat digitalt bildskapande samt redigering av fotografi och rörlig bild". Av intervjuer framgår vidare att både undervisande läraren och rektorn har varit i kontakt med huvudmannens IT-avdelning under tidigare läsår och påtalat avsaknaden av digitala verktyg, men att det inte har lett till någon förbättring.

Av intervjun med lärare framgår vidare att undervisande lärare i naturorienterande ämnen (NO) uppger att eleverna inte kan undervisas i alla moment utifrån vad det centrala innehållet anger för ämnena kemi, fysik och teknik. Detta beror på att det saknas en NO-sal och material så som NTA-lådor, kemikalier, metaller, mätverktyg och elektriska kretsar. Läraren uppger och beskriver att hen inte kommer att kunna genomföra de delar i kursplanen för ämnet fysik under "fysiken i naturen och samhället" att det avser "energiflöden mellan föremål som har olika temperatur", "hur ljus och ljud breder ut sig och kan reflekteras" samt "elektriska kretsar med batterier. Hur de kan kopplas och hur de kan användas i vardaglig elektrisk utrustning", vilket enligt läraren även är tillämpligt för ämnet teknik. För ämnet kemi beskriver läraren att hen inte kommer att kunna genomföra de delar i kursplanen för ämnet kemi som avser "kemin i naturen, i samhället och i människokroppen" att det avser "matens innehåll", "vanliga kemikalier i hemmet" och "råvarors förädling till produkter, till exempel metaller" samt under "systematiska undersökningar och granskning av information" att det avser "observationer och experiment med såväl analoga som digitala verktyg". Läraren uppger att hen inte har haft en dialog kring avsaknaden av material med rektorn vilket rektorn bekräftar under sin intervju. Av rektorsintervjun framgår även att hen ska försöka köpa in utrustning så att de olika momenten i kursplanerna för ämnena fysik, kemi och teknik ska kunna genomföras, men att det inte finns på plats i dagsläget.

Rättslig reglering

Enligt skollagen gäller en kursplan för varje ämne. (10 kap. 8 § skollagen)

Av skollagen framgår vidare att för utbildningen ska de lokaler och den utrustning finnas som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas. (2 kap. 35 § skollagen)

Enligt skolförordningen gäller en läroplan för grundskolan enligt skollagen. Läroplanen finns i förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. Av 3 § samma förordning framgår att kursplaner för grundskolans ämnen ingår i läroplanen och att kursplanerna kompletteras av kriterier för bedömning av kunskaper och betygskriterier. (9 kap. 1 § skolförordningen)

I läroplanen för grundskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet finns kursplaner som för varje ämne anger bland annat syfte och centralt innehåll. (Lgr22, 5 Kursplaner)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att lärare inte ges förutsättningar att kunna tillförsäkra att all undervisning följer och omfattar aktuellt ämnes syfte och centrala innehåll enligt kursplanerna för ämnena bild, fysik, kemi och teknik. Detta då undervisande lärare inte har tillgång till ändamålsenlig utrustning.

Mottagande och undervisning av nyanlända elever

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inkommen dokumentation framgår att nyanlända elever ska kartläggas av den centrala enheten Språkcentrum i Strängnäs kommun. Av intervjun med rektorn framgår vidare att alla nyanlända elever som går på skolan inte har kartlagts i enlighet med Skolverkets kartläggningsmaterial för bedömning av nyanlända elevers kunskaper steg 1 och 2. Av kompletterande inkommen dokumentation framgår också att det finns ett antal nyanlända elever på skolan som kom till Sverige 2021 eller 2022 och att de inte har kartlagts enligt Skolverkets material steg 1 (elevens språk och erfarenheter) och/eller steg 2 (elevens kunskaper inom några väsentliga kunskapsområden – litteracitet och numeracitet).

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att en nyanländ elevs kunskaper ska bedömas om en sådan bedömning inte är uppenbart onödig. Om det behövs ska en sådan bedömning göras även för en elev som

1. har varit bosatt utomlands och som har påbörjat sin utbildning här senast vid höstterminens start det kalenderår då han eller hon fyller sju år, eller
2. efter skolgång i Sverige har varit bosatt utomlands och därefter har återvänt till Sverige för att återuppta sin utbildning här.

Rektorn ansvarar för att bedömningar görs enligt första och andra styckena. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om underlag för sådana bedömningar. (3 kap. 12 c § skollagen)

Av skollagen framgår vidare att en bedömning enligt 12 c § ska göras skyndsamt. För en nyanländ elev och för en elev som avses i 12 c § andra stycket 2 ska bedömningen göras i sådan tid att beslut om placering i årskurs och undervisningsgrupp kan fattas enligt 12 e §. För en elev som avses i 12 c § andra stycket 1 ska bedömningen göras senast inom två månader från det att eleven har tagits emot inom skolväsendet i någon av de skolformer som anges i 12 b §. Resultatet av en bedömning enligt 12 c § ska beaktas vid beslut enligt 12 e och h §§, upprättande av individuell studieplan enligt 12 g § och bedömning av behov av studiehandledning av undervisningen och vid fördelning av undervisningstiden. (3 kap. 12 d § skollagen)

Av Skolverkets föreskrifter om underlag för bedömning av nyanlända elevers kunskaper framgår att när en elevs kunskaper bedöms enligt 3 kap. 12 c § skollagen ska Skolverkets kartläggningsmaterial för bedömning av nyanlända elevers kunskaper steg 1 och 2 (diarienummer 2016:428) användas som underlag för bedömningen. I vilken omfattning kartläggningsmaterialet steg 1 och 2 ska användas bestäms utifrån den enskilda elevens förutsättningar och behov. (1-3 §§ SKOLFS 2016:10)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att den obligatoriska kartläggningen steg 1 och 2 inte har genomförts för ett antal nyanlända elever som går på skolan. De två första stegen i kartläggningsmaterialet ska ge stöd till rektorn att fatta beslut om placering i undervisningsgrupp och årskurs samt stöd till läraren i planering och genomförande av undervisning för eleven. Då kartläggningsmaterialet är nationellt och syftar till att främja rättssäkerhet och likvärdighet är det av största vikt att kartläggningen genomförs så att var och en av de nyanlända eleverna kan ges anpassad undervisning, stöd och stimulans.

Det är angeläget att skolor redan tidigt bildar sig en uppfattning om vilka kunskaper som nyanlända elever har. En bedömning av kunskaperna redan inledningsvis är själva fundamentet för den vidare utbildningen och syftar till att de nyanlända eleverna ska kunna placeras i ett sådant sammanhang att de kan ta till sig undervisningen. Bedömningen ska göras skyndsamt.

Anmärkning

Samråd med specialpedagogisk kompetens inom garantin för tidiga stödinsatser

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionens utredning visar att det på skolan görs en särskild bedömning när det finns en indikation på att en elev inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper i aktuella ämnen och att insatser sätts in i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Av inskickad dokumentation och av intervjuerna framgår dock att eleverna i förskoleklass under läsåret 2022-2023 inte har fått en särskild bedömning av kunskapsutvecklingen i samråd med personal med specialpedagogisk kompetens efter att kartläggningsmaterialet har använts. Det framgår att för eleverna i lågstadiet har samråd skett med personal med specialpedagogisk kompetens, men inte när det gäller elever i förskoleklass. Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att förskollärare och lärare innevarande läsår kommer att samråda med personal med specialpedagogisk kompetens när en särskild bedömning ska göras för eleverna i förskoleklass och i lågstadiet.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att ansvarig förskollärare eller lärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid

1. en särskild bedömning enligt 4 §
2. planering av stöd som anges i 5 § när det i förskoleklassen eller lågstadiet upptäcks att sådant stöd behöver ges i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, och
3. uppföljning enligt 4 b §.

Sådant samråd behöver inte genomföras om den ansvariga förskolläraren eller läraren har specialpedagogisk kompetens. (3 kap. 4 a § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i Karinslundsskolans arbete med garantin för tidiga stödinsatser. Av utredningen framgår att lärare inte har samråd med personal med specialpedagogisk kompetens när den särskilda bedömningen ska göras av elevers kunskapsutveckling i förskoleklass efter att skolan har genomfört det nationella kartläggningsmaterialet. Detta medför att skolan inte lever upp till författningarnas krav om att samråd ska ske tillsammans med specialpedagogisk kompetens.

Åtgärdande arbete för att skapa trygghet samt förhindra kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever, lärare och elevhälsan framgår att personalen på skolan ska agera om de får kännedom om kränkande behandling och att de ska göra anmälningar om kränkande behandling. Det framkommer dock vidare av intervjuer att inte all personal agerar eller gör anmälningar när elever blir kränkta av andra elever i samband med verksamheten. Det framkommer vidare att skolans trygghetsteam och rektorn har kännedom om vilka i personalen det handlar om och att de har en pågående diskussion kring detta med berörd personal.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Vidare framgår att var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling. (1 kap. 5 § skollagen)

Av skollagen framgår vidare att personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Detta innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar. En åtgärd får vidtas endast om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter. (5 kap. 6 § skollagen)

Av skollagen framgår att huvudmannen ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som rör bland annat åtgärder mot kränkande behandling, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget (6 kap. 5 § skollagen).

Vidare framgår av skollagen att en lärare, eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. (6 kap. 10 § skollagen)

Enligt läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet ska alla som arbetar i skolan aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling av individer och grupper. (Lgr22, 2.1 Normer och värden)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Karinslundsskolan inte uppfyller skollagens krav i det avseendet att alla som arbetar i skolan motverkar kränkande behandling av elever genom att agera då en elev utsätts för kränkande behandling. Likaså föreligger det en brist i och med att de bland personalen som inte agerar när elever blir utsatta för kränkande behandling inte heller anmäler detta till rektorn som i sin tur ska anmäla till huvudmannen. Detta medför att alla kränkningar inte kommer till huvudmannens kännedom och att huvudmannen därmed inte kan ta sitt ansvar för

att skyndsamt utreda och vidta det åtgärder som krävs för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjun med rektorn framgår att skolan inte har några skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. Av inkomna kompletteringar framgår att skriftliga rutiner ska upprättas framöver. Av rektorsintervjun framgår också att det råder mobilförbud på skolan vilket innebär att alla elever ska stänga av sina mobiler när de kommer in på skolan och lämna in dem till lärarna under skoldagen. Av lektionsobservationer framgår att mobiltelefoner samlas in för att förvaras i lärarrummet under skoldagen.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att det för varje skolenhet ska finnas skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning enligt 5 kap. 4 b-4 d §§ skollagen. Rektorn beslutar om sådana rutiner. (5 kap. 4 e § skollagen)

Av förarbetena framgår att det är skolans ansvar att förvara omhändertagna föremål på ett säkert sätt till dess att de lämnas tillbaka. Av rutinerna bör bland annat framgå hur omhändertagandet av utrustningen ska gå till, till exempel hur föremålen ska förvaras på ett betryggande sätt och hur insamlandet av utrustningen ska ske så att det framgår till vem varje föremål ska återlämnas. Det ska inte föreligga någon osäkerhet om huruvida ett föremål har omhändertagits eller huruvida det har lämnats tillbaka. (Prop. 2021/22:160, s. 235)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Karinslundsskolan inte uppfyller lagens krav om att ha upprättade skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning.

Betygskatalog

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av betygskatalogen avseende vårterminen 2023 som Skolinspektionen har tagit del av samt av intervjuer med lärare och rektorn framgår att sambedömning har skett för ett antal ämnen där undervisande lärare saknar lärarlegitimation. Det handlar om ämnena hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, musik och slöjd. För dessa ämnen har endast rektorn skrivit under i betygskatalogen och undervisande lärares namn, titel och underskrift saknas.

Av betygskatalogen avseende vårterminen 2023 samt av intervjun med rektorn framgår vidare att undervisande lärare samt rektorn har skrivit under betygskatalogen för ämnena engelska och moderna språk spanska. Av intervjun med rektorn framgår att det i dessa fall hade räckt med respektive lärares namn, titel och underskrift då lärarna i fråga innehar en lärarlegitimation.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn. (3 kap. 16 § skollagen)

I Skolverkets föreskrifter om betygskatalog anges att den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med egenhändig signatur. (7 § SKOLFS 2011:123)

Av Skolverkets föreskrifter om betygskatalog framgår även att en betygskatalog ska innehålla namn och titel på den eller de som har beslutat om betyg. (8 § SKOLFS 2011:123)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i Karinslundsskolans betygskatalog. Betygskatalogen ska innehålla identifieringsuppgifter och signatur av den eller de som beslutar om betyg.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Strängnäs kommuns verksamhet vid Karinslundsskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller samråd med specialpedagogisk kompetens inom garantin för tidiga stödinsatser, åtgärdande arbete för att skapa trygghet samt förhindra kränkande behandling, skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning samt betygskatalogen.

Utredningen visar att samråd med specialpedagogisk kompetens inte har skett med lärare i förskoleklassen. Rektorn är medveten om denna brist och planerar att se till att samråd med specialpedagogisk kompetens äger rum i både förskoleklassen och lågstadiet innevarande läsår, när det avser särskild bedömning samt planering och uppföljning av eventuella stödinsatser.

Utredningen visar vidare att skolan genomför ett åtgärdande arbete för att skapa trygghet för eleverna och motverka kränkande behandling, men att alla i personalen inte agerar och anmäler kränkande behandling. Skolans trygghetsteam och rektorn är dock medvetna om vilka i personalen det rör sig om och arbetar för att en förändring ska ske.

Utredningen visar också att även om skriftliga rutiner ännu inte är upprättade har skolan ett system där mobiltelefoner samlas in på morgonen och återlämnas i slutet av skoldagen, vilket gör att mobiltelefonanvändande inte utgör ett problem på skolan.

Utredningen visar slutligen att beslut om betyg inte har dokumenterats på föreskrivet sätt i betygskatalogen, men rektorn ger i intervju uttryck för att ha kännedom om hur en betygskatalog ska signeras.

Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristerna som mindre allvarliga och finner därför skäl att tilldela ange Strängnäs kommun en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Endast den som har legitimation anställs utan tidsbegränsning som lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av dokumentstudier framgår att en lärare som inte är legitimerad har en visstidsanställning på skolan. I intervju med rektorn framkommer att läraren i fråga är anställd som elevassistent och inte som lärare.

Rättslig reglering

Enligt skollagen får endast den som har legitimation anställas som lärare eller förskollärare i skolväsendet utan tidsbegränsning. (2 kap. 20 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Studiehandledning på modersmålet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av dokumentstudier framgår att ett 50-tal elever på skolan har behov av studiehandledning på modersmålet. Av intervjuer med lärare och av inkomna kompletteringar från rektorn framgår att alla elever får sitt behov av studiehandledning tillgodosett.

Rättslig reglering

Av skolförordningen framgår att en elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det (5 kap. 4 § skolförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att lärarna kontinuerligt kartlägger elevers frånvaro och varje månad sänder listor med elever som har hög eller upprepad frånvaro till elevhälsan. Vidare framgår av intervjuerna att specialpedagogen tillsammans med aktuell mentor gör frånvaroutredningar och att det vid behov görs fördjupade frånvaroutredningar. Enligt rektorn har huvudmannen bestämt att skolan ska göra en kartläggning om en elev har 20 procents frånvaro och en fördjupad frånvaroutredning om en elev har 30 procents frånvaro.

Av inskickad dokumentation framgår att frånvaroutredningar startas och anmäls till huvudmannen, vilket rektorn också uppger i intervju. Enligt elevhälsan kommer huvudmannens representanter till skolan två gånger per termin för att ta emot rapporter kring frånvaro och diskutera åtgärder för att främja närvaro.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om en elev har upprepad eller längre frånvaro från den verksamhet som avses i 17 § ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen. (7 kap. 19 a § skollagen)

Av skollagen framgår vidare att huvudmannen ska se till att eleverna i huvudmannens förskoleklass och grundskola fullgör sin skolgång (7 kap. 22 § skollagen).

Av förarbetena till skollagen framgår att arbetet med att upptäcka och agera tidigt för att motverka frånvaro hos elever är en av de mest grundläggande åtgärderna som skolan och samhället kan vidta för att fånga upp elever som riskerar att inte nå kunskapskraven och gå miste om den utbildning som de har rätt till (prop. 2017/18:182, s. 56). Vidare framgår att fokus vid utredningen bör vara på att

kartlägga orsakerna till frånvaron och att kartläggningen utgör ett underlag för att sätta in åtgärder som gör att eleven kan bryta ett negativt frånvaromönster. Det anges också att det är av största vikt att resultatet av en utredning av upprepade eller längre frånvaro ska utmynna i sådana åtgärder som behövs för att komma till rätta med elevens frånvaro (prop. 2017/18:182, s. 60). Det förutsätts i förarbetena att frånvaroutredningen och arbetet med frånvaron dokumenteras (prop. 2017/18:182, s. 62).

Det framgår av förarbetena rörande anmälan av upprepade eller längre frånvaro till huvudmannen att det finns skäl för en rektor att snarast informera sin huvudman när en utredning om en elevs upprepade eller längre frånvaro har inletts. Enligt förarbetena är det svårt att ange en exakt tidsgräns för när detta ska ske, men huvudregeln bör vara att information ska lämnas så fort som möjligt för att huvudmannen ska kunna agera därefter. Det är dock viktigt att betona att detta moment inte är avsett att vara betungande. Det räcker t.ex. med att skicka ett e-mail till huvudmannen om att en utredning har inletts. (prop. 2017/18:182, s. 62-63)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Strängnäs kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller frånvaro. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Garantin för tidiga stödinsatser

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av Skolinspektionens informationsinhämtning samt av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att det nationella kartläggningsmaterialet i förskoleklass, de nationella bedömningsstöden i årskurs 1 och de nationella proven i årskurs 3 används och genomförs.

Tillsynen visar vidare att det i slutet av förskoleklassen och i slutet av lågstadiet genomförs uppföljningar av de extra anpassningar som har getts. Uppföljningarnas resultat överförs till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs.

Rättslig reglering

Av skolförordningen (2011:185) framgår att det nationella kartläggningsmaterialet ska användas för att kartlägga elevernas språkliga medvetenhet och matematiska tänkande. (8 kap. 2 § skolförordningen)

Av skolförordningen (2011:185) framgår vidare att nationella bedömningsstöd ska användas i matematik och svenska eller svenska som andraspråk i årskurs 1. (9 kap. 22 b § skolförordningen)

Av skolförordningen framgår även att nationella prov ska användas i de ämnen och årskurser som anges i 21 §. Syftet med proven är att stödja betygssättningen, förutom i årskurs 3 där syftet är att stödja bedömningen av elevernas kunskaper i

relation till kriterierna för bedömning av kunskaper. (9 kap. 20-21 §§ skolförordningen).

Enligt skollagen ska det göras en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling i

1. förskoleklassen, om det utifrån användning av ett nationellt kartläggningmaterial finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 och 3 i svenska, svenska som andraspråk eller matematik,
2. lågstadiet i grundskolan och i sameskolan, om det utifrån användning av ett nationellt bedömningsstöd eller ett nationellt prov i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 eller 3.

Om det efter en sådan bedömning kan befaras att eleven inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som gäller för den aktuella skolformen, ska det skyndsamt planeras sådant stöd som anges i 5 § eller göras en anmälan till rektorn enligt 7 §.

Det behöver inte göras någon särskild bedömning om förutsättningarna i 5 eller 7 § redan är uppfyllda. Det ska i så fall skyndsamt planeras sådant stöd som anges i 5 § eller göras en anmälan till rektorn enligt 7 §. (3 kap. 4 § skollagen)

Vidare framgår det av skollagen att det i slutet av förskoleklassen och i slutet av lågstadiet i grundskolan ska genomföras en uppföljning av sådant stöd som getts enligt 5 § i svenska, svenska som andraspråk och matematik. Resultatet av denna uppföljning ska överföras till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs. (3 kap. 4 b § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Anmälningar om kränkande behandling utreds och åtgärder sätts in

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjun med rektorn framgår att när en anmälan om kränkande behandling läggs in i skolans system går anmälan direkt till både rektorn och huvudmannen.

Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att skolans trygghetsteam tillsammans med skolans mentorer är ansvariga för utredningar kring kränkande behandling. Tillsynen visar att åtgärder sätts in för att förhindra kränkande behandling i framtiden, exempelvis vistas mycket personal utomhus vid skolans raster.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att en rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap. 10 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Skolans arbete för att skapa studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av elevintervjuer framgår att det är studiero på lektionerna, men att det ibland kan bli högljutt då elever skriker eller pratar. Enligt eleverna säger lärarna då till vilket ger effekt. Det framkommer i intervjuer med elever och lärare att eleverna lämnar in sina mobiltelefoner och att de har fasta placeringar i klassrummet. Lärarna uppger att studieron är god och att de arbetar mycket med struktur på lektionerna. I en lärarintervju framkommer att det genomförs insatser i en årskurs på skolan för att skapa studiero, vilket också elevhälsan och rektorn bekräftar. I intervjun med elevhälsan framkommer att skolsköterskan i samtal diskuterar studiero med eleverna. Elevhälsans representanter uppger att studiero även har behandlats kollegialt inom Skolverkets Samverkan för bästa skola. Rektorn uppger att studieron kartläggs varje år med hjälp av en enkät från huvudmannen och att skolan genomför intervjuer med eleverna för att ta reda på vad de anser om studieron. Inspektörernas lektionsobservationer stämmer överens med den bild som skolans personal har skildrat i intervjuerna rörande studiero.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa studiero. (5 kap. 3 § andra stycket skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Ordningsregler

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever framgår att de känner till skolans ordningsregler. Av intervjuer med lärare framgår att ordningsreglerna uppdateras varje år. Rektorn uppger i intervju att det är rektorn som beslutar om ordningsreglerna.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att det för varje skolenhet ska finnas ordningsregler. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. Rektorn beslutar om ordningsreglerna. (5 kap. 5 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Åsa Rasmussen

Beslutsfattare
Signerat av: Åsa Rasmussen

X Linda Nordenhem

Föredragande
Signerat av: Linda Nordenhem